

SPORDIORGANISATSIOON JA -KORRALDUS

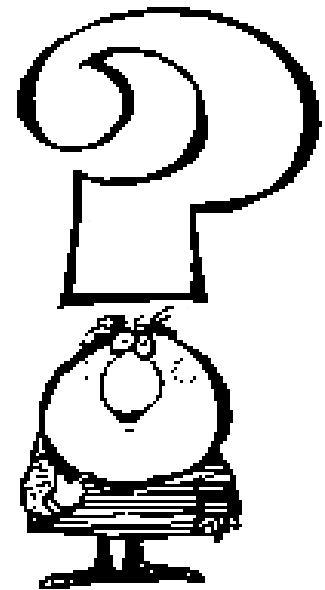
Joe Noormets, Terviseteaduste ja Spordi Instituut, Tallinna Ülikool

3.4 Probleemi lahendamine¹

Sageli öeldakse, et probleem on kriis või ohtlik seisund. Loomulikult on see midagi, mis kannab endas negatiivset pinget, kuid samas sisaldab probleem endas ka võimalust loovaks ja kasulikuks lahenduse leidmiseks. Ehk teisisõnu öelduna, probleemid eksisteerivad koos negatiivne kui positiivne.

Probleemi lahendamisel tuleb astuda kuus põhisammu:

- a) Probleemi mõõnmine ja määratlemine.
- b) Probleemi analüüs ja selgendamine.
- c) Alternatiivsete lahendite otsimine.
- d) Lahendi valik.
- e) Lahendi elluviimine.
- f) Otsuse hinnang.

Esimene samm: *Probleemi mõõnmine ja määratlemine*

- Mis on sümptomid?
- Millal need esimest korda ilmsid?
- Mis toimus enne seda?
- Millised juhtumid illustreerivad seda probleemi?
- Milles probleem täpselt seisneb? (s.h formuleerige see selgelt spetsiifiliste andmete ja vastutuste terminites)
- Kuidas see probleem mõjutab sind või sinu organisatsiooni?
- Kuidas sinu tegevus põhjustab selle probleemi jätkuvat esinemist?
- Mida sa pole teinud, et see probleem leiaks lahenduse?

Teine samm: *Probleemi analüüs ja selgendamine*

- Kes näeb, et see on probleem?
- Miks nad näevad seda kui probleemi?

¹ Tõlgitud Jackson, R. (Edit) Sport Administration Manual. Olympic Solidarity, International Olympic Committee, Lausanne, Switzerland 1999, 277-281.

- Kes on selle probleemi poolt mõjutatud?
- Kuidas nad on mõjutatud?
- Kes veel on probleemiga seotud ja kuidas?
- Millised teised faktorid mõjutavad probleemi? (eelarve, traditsioon, suhtumine jne)
- Kuidas sina oled selle probleemiga seotud?
- Mida tahate näha muutumas?
- Kes omab võimu neid muutusi teha?
- Millised positiivsed jõud eksisteerivad, mis võivad aidata seda probleemi lahendada?
- Millised negatiivsed jõud eksisteerivad, mis võivad takistada sul seda probleemi lahendada?

Kolmas samm: *Alternatiivsete lahendite otsimine*

a) Kujutlusmäng

Kujutlege, et tänasest on möödunud aasta. Naudite ikka veel nende positiivsete muutuste poolt ellukutsutud kasu, mis tekkisid probleemi lahenduse protsessi käigus. Teil on väga vähe raskusi selles valdkonnas, kus aasta tagasi olid probleemid.

Esiteks: kirjutage üles kõik muutused, mis aset leidsid, kui otsuse tulemused selle probleemi kohta. Olge loov ja fantaasiarikas.

Teiseks: valige kolm prioriteeti sellest nimekirjast. Need kolm kõige tähtsamat ongi lahendid selle probleemi juures.

b) Ajurünnak

Hea viis ideede genereerimiseks ja lahendite leidmiseks on lihtsalt panna pea tööle. Ole nii "vaba" kui suudate. Kirjutage üles kõik mõtted, mis pähe tulevad. Mõnikord on ideed, mis algul näivad vähekasulikud, naljakad või koguni veidrad, aidata välja tuua teisi kasulikke lahendeid. Ajurünnaku reeglid:

- Kirjutage üles kõik ideed.
- Ärge arvustage ega hinnake neist veel ühtegi.
- Pole midagi halba, kui ideed korduvad – kirjutage kõik üles.
- Mõtelge uute lahendite või ideede peale 3-5 minutit.
- Pidage paus, kui rikutakse mõnd reeglit.

Kui olete lõpetanud ajurünnaku, kulutage mõned minutid kolme parima idee väljavalimiseks.

Neljas samm: *Lahendi valik*

- Tooge välja mitu mõistlikku alternatiivset probleemi lahendit.
- Asetage kriteeriumid alternatiivide hindamiseks.

- Kontrollige igat alternatiivset lahendit kriteeriumiga.
- Otsustage, kui mõni alternatiiv on mõistlikum, kui teised.
- Kui vajalik, kontrollige oma põhjendusi, valikut ja eelistatud lahendit teiste peal.

Viies samm: *Lahendi elluviimine*

a) Koostage nimekiri peamistest tegevustest, mida kavatsete ette võtta.

b) Kirjeldage neid tegevusi lähemalt:

- Kelle juurde otsustajatest peab oma lahendiga pöörduma?
- Milliseid olulisi võtmeisikuid või isikute gruppe peab kaasama, et hankida ressursse ja toetust?
- Millised on suurimad komistuskivid või takistused, mida tuleb ületada?
- Milline on esimene tegevus, mis tuleb ette võtta?
- Kes algatab tegevusi?
- Keda peab hoidma informeeritud?

Kuues samm: *Otsuse hinnang*

- Mis muutus?
- Millist tagasisidet kasutate?
- Milliseid kvantitatiivseid andmeid saab kasutada, et näidata muutusi?
- Milliseid edasisi valdkondi, mida tuleks parandada, näete?